Більше того, цілі можуть полягати не лише у тому, щоб створити стандартні продукти і отримати дохід, а й стосуватися розвитку суспільства через підвищення соціального рівня працівників. Соціальна ж взаємодія, явище, яке складно піддається управлінню і залежить від соціальних норм, що характерні підприємству, об'єднанню підприємств та суспільству в цілому.

Дослідження соціального капіталу та соціальних норм, що сьогодні проводяться, повинні бути спрямовані, перш за все, на виховання, підтримку і розвиток культури людини, освіти, здоров'я. Ефективне управління соціальним капіталом здатне суттєво вплинути на покращення економічних показників підприємства та швидше досягнення поставлених цілей.

Ю.В. Золотницька, канд. екон. наук, доц. *(ЖНАЕУ, Житомир)*

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ІННОВАЦІЇ У АГРАРНОМУ СЕКТОРІ

Роль та значення аграрного виробництва у світі беззаперечно лишається однією з ключових, адже зростання чисельності населення планети призводить до заростання продовольчого попиту, стрімкі кліматичні зміни провокують нестійкість товарної пропозиції на світовому аграрному ринку та зростання виробничої собівартості сільськогосподарської продукції тощо. Вирішення цих глобальних проблем на сьогодні не можливе без розвитку інновацій у аграрному секторі.

Дослідженню проблем інноваційного розвитку аграрного сектору як фактору економічного зростання країни присвячені праці О. Гнатковича, В. Гросул, Б. Мільнера, М. Ревенко, П. Саблука, Л. Федулова та інших. Питанням впливу інновацій на організацію обліку, у своїх працях приділяли увагу: М.М. Бенько, М.Т. Білуха, О.С. Височан, В.П. Завгородній, С.В. Івахненков, А.Н. Кузьмінський, Є.В. Мних, М.С. Пушкар, Й. Шумпетер та інші. Проте, особливості організації обліку витрат на інновації у відповідності до специфіки аграрного виробництва висвітлені не повною мірою та потребують подальших досліджень.

Ключовими напрямами впровадження інновацій аграрної сфери у світі визнаються біо- і нанотехнології, генетика, мікробіологія,

ресурсозбереження, екологізація та інформатизація агропродовольчого виробництва, його адаптація до ймовірних змін у природних умовах (зокрема, до прогнозованих змін клімату), вдосконалення економічних механізмів функціонування виробництва й ринку, створення та впровадження нових форм і методів управління АПК. Таким чином, об'єктами обліку інноваційної діяльності є: інноваційний проект (кошторис), інноваційна сільськогосподарська продукція, витрати на технологічну модернізацію, адаптацію тощо.

Враховуючи різноплановість напрямів впровадження інновацій у аграрній сфері, а також те, що окремі інновації пов'язані із використанням живих організмів (рослинного та тваринного походження), організація обліку та планування витрат доволі специфічна.

МСБО 38 поділяє науково-дослідні роботи на дослідження і розробки. Дослідження - це оригінальні та планові досліди, які мають на меті отримання нових наукових або технічних знань. Розробки - це застосування результатів досліджень або інших знань у плануванні або проектуванні виробництва нових чи суттєво удосконалених матеріалів, пристроїв, продуктів, процесів, систем або послуг до початку їх комерційного виробництва чи використання [1]. Щодо аграрного виробництва, то в процесі здійснення окремих науково-дослідних робіт доволі складно розмежувати дослідження та розробки. Прикладом цього можуть слугувати селекційні дослідження, які на певному етапі виконання плавно перетікають у розробки, оскільки за наявності результатів, можуть бути використанні при закладці продуктивних плантацій.

Розуміючи усю складність з розподілом цих видів робіт, МСБО 38 рекомендує в тому випадку, коли підприємство не може розмежувати стадію дослідження і стадію розробки, витрати зі створення нематеріального активу враховувати так, ніби вони були понесені лише на стадії дослідження.

Таким чином, витрати, понесені на стадії розробки (проектування і тестування нових чи удосконалених продуктів), можуть визнаватися як нематеріальні активи, але в тому випадку, коли у підприємства є впевненість у тім, що проект буде успішним з огляду на технічну здійсненність і майбутні економічні вигоди, і якщо вартість цього активу може бути достовірно оцінена. Тобто, ще на етапі реалізації проекту потрібно бути впевненим у його успішності.

По аналогії до МСБО 38 у п. 20 П(С)БО 16 вказується, що витрати на дослідження включаються до складу інших операційних витрат відповідно до положень П(С)БО 8. Відповідно до п. 9 П(С)БО 8

витрати на дослідження не визнаються активом, а підлягають відображенню в складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені. Як бачимо, наш законодавець, відповідно до МСБО, відмовився від капіталізації витрат на дослідження.

Нечіткість формулювань умов та критеріїв капіталізації витрат на інновації у міжнародних та національних стандартах, відсутність методичних рекомендацій з обліку витрат на інновації створює додаткові труднощі для бухгалтерів-практиків. Створення нормативно-методичної бази з обліку витрат інноваційної діяльності на державному рівні сприятиме переходу до інноваційної моделі розвитку підприємств України в цілому та аграрної галузі зокрема.

Використана література

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 «Нематеріальні активи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dipifr.info/lib_files/standards/rus2012 /ias38.pdf.

Л.В. Івченко, канд. екон. наук, доц. *(ДВНЗ «КНЕУ", Київ)*

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В СИСТЕМУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

На сьогодні спостерігається невідповідність існуючих теорії, методики та організації бухгалтерського обліку вимогам сучасної інноваційної економіки інформаційного (постіндустріального) суспільства. У сучасних економічних умовах основною складовою економічного зростання є інновації, у тому числі і в обліку, що потребує розробки відповідного забезпечення. Інноваційний процес у обліку є частиною інноваційного процесу безпосередньо підприємства.

Впровадження сучасних інноваційних технологій управлінського обліку на підприємствах на сьогодні передбачає низку послідовних етапів, дій і процедур, направлених на організацію управління та забезпечення їх функціонування у довготривалому періоді. Для практичної реалізації теоретичних засад інноваційні технології необхідно: по-перше, переглянути організаційно-управлінську структуру підприємства та ввести до її складу спеціальний підрозділ – службу управлінського обліку; по - друге, визначити зони ризиків за підрозділами та показниками, які